

LBRIS

We know
books

Colecția „Endorfiction” a Editurii Vellant este coordonată de Mihaela Ghiță.

Redactare: Mihaela Ghiță
Ilustrație copertă: Suzana Dan
DTP și layout copertă: Corina Miță

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
DAVIS, LYDIA

Străinii noștri : povestiri / Lydia Davis ; trad. din lb. engleză și note de Luana Schidu. - București : Editura Vellant, 2025
ISBN 978-606-980-268-7

I. Schidu, Luana (trad. ; note)

821.111

Lydia Davis, *Our Strangers*

Copyright © 2023 by Lydia Davis
All rights reserved

© 2025 Editura Vellant, pentru traducerea în limba română
Editura Vellant
Str. Tudor Arghezi, Poet nr. 16,
Sector 2, București
www.vellant.ro

Toate drepturile asupra versiunii în limba română aparțin Editurii Vellant.

ISBN 978-606-980-268-7

Lydia Davis

Străinii noștri Povestiri

Traducere din limba engleză și note
de Luana Schidu

ENDORFICTION

 **VELLANT**
CĂRȚI ÎNSEMNATE

CUPRINS

I

Servieta mea	9
Despre îngăduință	10
Numai un pic	12
Etapele feminității	13
O scurtă știre de demult	15
Teama de o gură slobodă	16
Fulgi de caramel	17
Artistul conferințelor	19
Cealaltă ea	20
Toată lumea plângea	21
Tata are ceva să-mi spună	23
Un moment de demult: fotograful itinerant	24
Pretenție la celebritate #2: Karl Marx și tatăl meu	25
Gluma	26
Teama de îmbătrânire	28
Addie și chilli	29
Crize de nervi	38
Pretenție la celebritate #7: A.J. Ayer	39
Tânăra gospodină.....	40
Aici, la țară	41
Ou	44
După-amiaza unei traducătoare	45
Aseară, la cinematograful	47
Duminică seara la căsuțele de vară	48
O teorie	49

II

Notă către comunitate: exemplu de redundanță.....	53
Conversație la o petrecere zgomotoasă într-o după-amiază de iarnă cu ninsoare la țară	54
O întrebare pentru tagma scriitorilor, privind o piesă de mobilier.....	56
Într-o cameră de hotel din Ithaca	57
Incident în tren	58
Scrisoare către tata	62
Conversație la o petrecere zgomotoasă într-o după-amiază de iarnă cu ninsoare la țară (versiunea scurtă).....	63
Democrație în Franța, în 1884.....	64
Pretenție la celebritate #8: În drum spre Detroit	65
Anglia.....	66
Activitate infracțională în colonia istorică Williamsburg	67
Conversație într-un hol de hotel	68
Pretenție la celebritate #9: În Detroit	69
Un prieten împrumută un cărucior de cumpărături mai bun	70
Poveste de sabat #1: întrerupătorul	71
Scrisoare către Serviciul Poștal al SUA în legătură cu un poster	72
Femeie matură spre sfârșitul unei discuții cu o altă femeie ma- tură la masa de prânz despre haine de ploaie	75
Poveste de sabat #2: minian	76
Rețeaua noastră	77
Willam Cobbett și străinul	78
Pretenție la celebritate #3: June Havoc	79
O chestiune de perspectivă.....	80
Maestrul constructor	81
Dușmani	82
Singurătate (Carne la conservă).....	84
Omul acela enervant	85
Reverie de față bătrână	87

Bătrâni de prin oraș	88
Moment de iritare în căsnicie – Nuca de cocos	94
În drumul lor spre sud duminică dimineața (credeau ei)	95
Pretenție la celebritate #1: Ezra Pound	98

III

O femeie se duce la proprietarul unei piste de curse	101
Îmbătrânire	102
Străinii noștri	103
Conversație înainte de cină.....	116
Tata intră în apă	117
Savant deranjat în tren.....	118
Întâlnire în peisaj	121
Trădare (versiune obosită)	122
Sfârșit de conversație telefonică cu o persoană de la Verizon – ajustare	123
O explicație cu privire la povestea covorului	124
O furnică	125
Gramsci	128
Scuzați deranjul	129
Măinile pe volan	154
Stârc în lumina farurilor	155
Moment de iritare în căsnicie – Asigurare	157
Moment de iritare în căsnicie – Mormăit	158
Încă nu Ring Lardner	159
În tren spre Stavanger	161
Cât de tristă?	163
Creponare	164
Devotamentul unei mame	165

IV

Într-o după-amiază de iarnă	169
Legume personale interesante	170

A doua băutură	171
Comentariu despre „Legume personale interesante”	172
Pretenție la celebritate #4: Sally Bowles	174
Cineva m-a întrebat despre licheni	175
Întrebare cu variante multiple de răspuns pusă de un străin într-o broșură	184
Egoismul ei	185
Trei muschetari	186
Vecini care se holbează	187
Tatăl lui Helen și dinții lui	188
Amuzant	189
Investigația	190
În fapt	191
Să te simți mic	192
Problemă recurentă cu nap	193
Să înveți să cânti	194
Dar, la urma urmei, asta e prima etapă necesară a lucrării lui de construcție	205
Doi primari și o locuțiune	206
Noutăți în viața mea	207
Nu prea multe de spus	209
După-amiază târzie	210
Griji pentru mâna tatei	211
Sămânță oportunistă	212
Tânărul nostru vecin și mașinuța lui albastră	213
Acele două femei gălăgioase	215
Scrisoare de iarnă	216
Caruso	234
Pearl și Pearline	235
Ce poți să iei pe napi	237
O femeie care oferă reviste	240
Moment de iritare în căsnicie – Cina	241
Moment de iritare în căsnicie – Speculații	242
Brad de Crăciun nefericit	243
Îmi perfecționez germana	244

V

Poem de salut	247
Două povești despre băieți	248
Pretenție la celebritate #5: Rex Dolmith	251
Treburi neterminate	252
Pierduți de Yanda Hedge (Personal)	253
După lectura lui Peter Bichsel	254
Pretenție la celebritate #6: Theodoric	269
Auzită în tren: Două bătrâne cad de acord	271
Noi corecturi	272
Dragă Pentru cine se c*** sau nu	273
Strănuturi în tren	275
(Unele dintre) obiceiurile lui de băut	276
Interesele bătrâneții	277
Oamenii din visele mele	278
Zgomotele unei după-amiezi de vară	282
Trei morți și o veche zicală	283
Fapt adevărat	284
Nuntă	285
O încercare de a o contacta	288
Doi bețivi la cină	289
Urât?	290
Ce înțeleg eu	291
Cum s-a schimbat el în timp	292
Bătrâni înțelepți	301
Ornament neobișnuit	302
Pregătiri în caz de urgență	303
Mâna stângă	304
Treaz atât de târziu	307
Opțiunea muzicală a zilei	308
Când o să fim morți și îngropați	309

Servieta mea

Fără niciun dubiu, motivul pentru care m-au angajat să predau din nou în semestrul următor a fost servieta mea. Au fost impresionați pentru că arăta atât de mult ca o servieta.

În plus, știam cum să merg de-a lungul coridoarelor și să-mi port servieta. Puteam să descui ușa de la birou și să intru în birou. Aveam acolo un scaun pe roțile. Lăsam ușa deschisă în timpul orei de consultații și o închideam ferm în clipa în care ora se încheia. Secretara catedrei făcea orice o rugam, în limitele rezonabilului. Aveam grijă ce o rog să facă. În fața ei eram energică și preocupată, dar cu un zâmbet politicos. Sub orologiu era cutia mea poștală, cu numele meu scris pe ea cu litere îngroșate. Cu un student, când îl întâlneam pe coridor, vorbeam de asemenea cu o expresie corectă, un pic amețită și distrată, dar răspunsurile mele erau întotdeauna clare și tranșante.

Despre îngăduință

Pisica spune: „Sunt aici numai din îngăduință”. Câinele nu înțelege, așa că pisica îi definește cuvântul *îngăduință*. Înseamnă un fel de toleranță. Înseamnă o permisiune care e doar indirectă, permisiunea prin omiterea interzicerii. Ea folosește cuvântul *tacit*. Câinele nu înțelege *tacit*. Pisica se lasă păgubașă. Își zice că probabil a prins ideea oricum.

Pisica știe că pe câine îl iubesc, iar pe ea doar o tolerează. Când ei intră pe ușă și îl salută pe câine, e entuziasm real. Ea stă deoparte în fundal și se uită, pentru că el e tare sălbatic când sare pe ei. Ei o văd în fundal și-i spun „Bună, pisi!”, dar fără prea multă căldură. Câinele e mai efuziv decât ea. El n-ar înțelege cuvântul *efuziv*, deși îl ilustrează. (El n-ar înțelege cuvântul *ilustrează*.)

Mai târziu, pisica îi spune câinelui, care stă mai jos de ea, în bucătărie, privind-o și adulmecând aerul: „Acum ea a ieșit din cameră și eu stau aici, sus, la câțiva centimetri de sendvișul ei cu pui. Asta îmi creează tensiune”. Întinde o labă din față și atinge sendvișul, dar nu se simte în largul ei.

Câinele o place și e interesat de ea. Deși nu cunoaște cuvântul *tensiune*, lui nu i s-ar părea o tensiune să se afle lângă sendvișul cu pui.

Apoi ea spune că are probleme cu glandele salivare în anumite situații și nu se poate abține să tot deschidă și să închidă gura.

Mai târziu, pisica roade iar mătura.

Câinele nu înțelege de ce face asta.

Pisica spune: „Ea mă ceartă că rod mătura. O lasă afară și eu o văd. Apoi mă vede rozând-o și vine și-o pune între frigider și perete, unde nu pot să ajung la ea, deși încerc. Încerc când pare să fie undeva unde o pot ajunge”.

Câinele o ascultă explicând toate astea. Măcar e altceva decât să se ducă să se culce la loc în balta aia de lumină solară, cum a făcut când și când toată dimineața, pe măsură ce aceasta se deplasa pe podea.

Numai un pic

Agnes Varda, regizoarea de film franceză, a spus într-un interviu că îi place un pic să coasă, un pic să gătească, un pic să grădinărească, un pic să aibă grijă de copii – dar numai un pic.

Etapale feminității

Era în toiul acelor vremuri când mă străduiam să închei – a câta să fi fost? – a șaptea, nu, a șasea etapă a dezvoltării mele ca femeie, având deja o întârziere de un an, conform (ineficientei) doctorițe antropozofice la care m-am dus pentru infecțiile mele persistente la ureche, când am fost trezită o dată în plus în timpul unei nopți deosebit de oboșitoare – în care fusesem trezită mai întâi de copilul meu, apoi de un țânțar, apoi iar de copilul meu, apoi de mâncărimile din urechi, apoi iar de copilul meu – când am fost trezită, o dată în plus, de vaierul strident al unei sirene de raid aerian pe care la început am luat-o drept un ventilator stricat de la o fereastră și apoi drept un ventilator de la alta, și m-am dus și am scos din priză ventilatoarele unul câte unul, și într-un târziu am coborât și am ieșit pe ușa din spate, am stat în curte și m-am uitat în sus până când sunetul sirenei a amuțit brusc, vaierul stingându-se. Sigur că m-am gândit la război, de vreme ce țara noastră era iar în conflict cu o altă țară. M-am gândit că poate țânțarul care mă deranjase va trăi mai mult decât mine. M-am gândit să sun la secția de poliție locală. M-am întrebat dacă soțul meu auzise sirena prin dopurile de urechi. El dormea jos, ca să nu fie deranjat de mine, fiindcă dormeam atât de prost la vremea aceea, sau de

copil, care se trezea atât de des. Doctorița îmi spusese că următoarea etapă, ultima etapă a feminității în care femeia mai e fertilă, e foarte importantă din punct de vedere creativ. Etapa care vine după ea e foarte diferită – tot minunată, a zis ea, dar foarte diferită. Eu însă nu încheiasem această etapă, care se presupune că era ajungerea la deplina feminitate. Din câte-mi puteam da seama, eram exact la fel anul acesta cum fusesem și anul trecut și cu doi ani în urmă.

O scurtă știre de demult

Am auzit povestea asta cu ani în urmă la știrile de seară: o mireasă și un mire în noaptea nunții au băut la greu cu prietenii, apoi s-au urcat în mașina miresei și au plecat. Pe un drum înfundat de lângă un pod au tras pe dreapta, au oprit motorul și au început să se certe zgomotos. Cearta se auzea din casele din apropiere și a ținut atât de mult, încât câțiva vecini au început să tragă cu urechea. După o vreme, mirele i-a strigat miresei: „Foarte bine, atunci treci peste mine”. În momentul acela, vecinii deja se uitau pe ferestre. El a ieșit din mașină, trântind portiera, și s-a culcat în fața roții de pe partea pasagerului. Mireasa a pornit mașina și a trecut cu vehiculul de două tone peste el. A murit pe loc. Căsnicia nu durase mai mult de câteva ore. În momentul morții, el era încă îmbrăcat în smocking.

Teama de o gură slobodă

Fii bun, te rog, Ron, spune ea.
Niciun cuvânt despre *nimic*
din ce se va fi petrecut sau nu
la Hamburger Mary!

Fulgi de caramel

– Cu siropul de caramel amestecat sau doar pe
deasupra?

– Poftim?

– Cu siropul de caramel amestecat sau doar pe
deasupra?

Aceasta e o conversație auzită. Ridic privirea: o
femeie înaltă și slabă cu părul prins într-o coadă
de cal cumpără o băutură la o tejghea la Starbucks.
Poartă o uniformă bleumarin. Suntem într-un ae-
roport. Probabil e stewardesă.

O lungă pauză pentru deliberare. N-a mai fost
pusă în situația de a alege până acum.

– O să vreau cu fulgi.

Acum o văd din spate, acolo, cu coada ei de cal
blondă și urechile ieșite în afară, sorbindu-și bău-
tura cu sirop de caramel.

În timp ce stătea la tejghea și delibera, eu ho-
tăram că pe deasupra însemna mai puțin caramel
decât amestecat, deși cu siguranță tot sirop era.

Mai târziu, ea se îndepărtează împreună cu o
altă angajată a liniilor aeriene, cu paharul gol în
mână și siropul de caramel în ea.